



Lietuvos Respublikos Seimo *trečioji sesija*

2017 m. rugsėjo 10 d.
92 posėdis

Stenogramos

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

III (RUDENS) SESIJA

2017 m. rugsėjo 10 d.

Posėdis Nr. 92

Seimo Pirmininko V. Pranckiečio kalba	5
Informaciniai pranešimai	6
2017 m. rugsėjo 10 d. (sekmadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas	7
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIIIIP-1088 pateikimas (V. Pranckietis, S. Skvernelis)	7
Savaitės (2017-09-11–2017-09-15) – 2017 m. rugsėjo 12 d. (antradienio) ir 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	16
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	18

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF	– Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDPF	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF	– Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG	– Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
TTF	– Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 92 STENOGRAMA

2017 m. rugsėjo 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, prašyčiau dėmesio! (*Šurmulyš salėje*) Pradedame XII Seimo III (rudens) sesiją. Posėdis pradėtas. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 106 Seimo nariai.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ LVŽSF). Gerbiami kolegos, džiaugiuosi matydamą visus, kviečiu sutelktam darbui. Į tribūną kviečiu Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką V. Pranckietį. Prašau.

10.04 val.

Seimo Pirmininko V. Pranckiečio kalba

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos Seimo nariai, Seimo darbuotojai, šio posėdžio dalyviai, svečiai, gerbiami Lietuvos žmonės, šiandien pradedame XII Seimo III sesiją. Leiskite perskaityti Jos Ekscelencijos Respublikos Prezidentės D. Grybauskaitės sveikinimo žodį.

„Sveikinu susirinkus į eilinę rudens sesiją neeilinių Lietuvai sukačių išvakarėse. Jau ši mėnesį minėsime istorinės Vilniaus konferencijos šimtmetį. Konferencija, vienijusi veikliausius ir šviesiausius krašto žmones, nutiesė kelią į Vasario 16-ąją ir užtikrino Lietuvai nepriklausomybę. Nepriklausomybę, kurią reikėjo ne kartą apginti drąsių ir Lietuvą mylinčių žmonių krauju, laisvę, kurią privalome būti pasirengę ginti visomis priemonėmis.

Šios sesijos užbaigimu užversite šio šimtmečio parlamentarizmo puslapį. Linkiu, kad jame būtų kuo daugiau įrašų apie strategiškai svarbius valstybės atečiai sprendimus, paženklintus atsakomybe, išmintimi ir konsoliduota valia.

Pavasario sesija šiai valdančiajai daugumai suteikė ne vieną politinę pamoką, kad kalbėjimasis ir kompromisų paieška gali duoti geresnių rezultatų, nei jėga primesta valia ar buldozeriu prastumti sprendimai.

Laikas palankus, nes dar neįsisukusi visuotinių rinkimų karuselė. Reikia realių pokyčių, o ne reformų imitavimo. Svarbu priimti tokius sprendimus, kurie didintų biudžeto surinkimą, mažintų šešėlinę ekonomiką, korupciją – veiksnius, kurie stabdo galimybes žmonėms gyventi geriau savo šalyje. Tiek čia gyvenantys žmonės, tiek emigracijoje esantys tautiečiai stebi ir laukia ženklų, kurie leistų savo ir vaikų ateitį kurti namie. Tai visų mūsų atsakomybė.

Principingas viešojo sektoriaus skaidrinimas, kova su korupcija ir veiklos efektyvinimas galėtų užtikrinti mūsų narsytę Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje jau artimiausiu metu. Ši sesija svarbi, kad priimtume būtinus sprendimus. Valdymo efektyvumą užtikrins ne ministerijų statybos ir kilnojimai ar pelningų valstybinių įmonių išpardavimas, o nuoseklus apsi-valymas nuo visų nomenklatūrinio palikimo apraiškų, nereikalingų ir besidubliuojančių funkcijų naikinimas, biurokratinių procedūrų paprastinimas.

Linkiu susitelkimo ir sklandaus darbo, kad žengimas į naują valstybės šimtmetį būtų paženklintas istoriniais ir neeiliniais darbais.

Dalia Grybauskaitė, Lietuvos Respublikos Prezidentė.“ (*Plojimai*)

Gerbiamieji, pradedame antrąją šios kadencijos visą Seimo sesiją. Sveikinu visus su darbų pradžia ir kviečiu telktis. Rudens sesija, kaip ir pats šis Seimas, kurį savo prisistatymo kalboje pavadinau vilties Seimu, Lietuvos žmonėms siejasi su lūkesčiais, su Lietuvos šia diena, su Lietuvos perspektyva.

Žmonių pasitikėjimas sutelkia vieningam darbui, o darbai atneša pozityvių rezultatų, prideda prie visuomenės gerovės, valstybės pažangos ir saugumo: saugumo šeimoje, saugumo darbe, saugumo valstybėje. Ši rudens sesija prasideda iššūkių akivaizdoje – Lietuvos kaimynystėje vyksta „Zapad“ pratybos, galimos įvairios provokacijos, stiprėja mums nedraugiška propaganda, turime būti pasirengę, todėl mūsų vienybė yra ypač reikalinga ir ją turi matyti visi Lietuvos žmonės.

Šiomet turime atlikti vienus svarbiausių sesijos darbų – priimti teisės aktus, kurie sudarytų galimybes gyventojams didinti pajamas, mažinti socialinę atskirtį, gerinti dirbančių žmonių padėtį, kovoti su korupcija. Rengiamas valstybės biudžetas atspindės Vyriausybės programos tikslus. Esame nusiteikę rimtam darbui. Projektų jau dabar užregistruota labai daug, dėkoju tiems, kurie tą daro pagal nustatytus terminus. Įvertinkime, ar nesidubliuoja iniciatyvos dėl įstatymų, įvertinkite, kokią realią naudą kiekvienas siūlomas teisės aktas turės žmonėms, ar tai prisidės prie gyvenimo sąlygų gerinimo, emigracijos mažinimo.

Įstatymų leidybos srityje neturėtų būti lenktyniaujama. Teisės aktų projektų skaičius neturėtų būti Seimo nario produktyvumo rodiklis. Įstatymų leidėjo darbas turėtų būti solidus, o sprendimai išdiskutuoti ir brandūs. Visi, tikiu, laukia ir nori matyti Seimo kaip institucijos, kaip valdančiosios koalicijos, atskirų frakcijų ir kiekvieno mūsų asmenines pastangas, realius darbus. Žmonės tikisi ne tik kalbų ir pažadų, bet ir realių, jaučiamų rezultatų savo gyvenimuose, savo aplinkoje Lietuvoje. Todėl vien tik kolektyvinė atsakomybė nepriimtina visuomenei. Žmonės tikisi asmeninės atsakomybės priimant institucinius sprendimus, t. y. Seimo narių, Seimo darbuotojų atsakomybės. Sakome, kad kiekvienas esame Lietuva, tad būkime ja. Seimas, pakartosiu, yra žmonių nuosavybė. Seimas pagal pareigą ir gyvenimo būdą yra mūsų namai, todėl pasirūpinkime kiekvienas asmeniškai, kad tai būtų ne tik svetingas, bet ir solidus, orus, dalykiškas politikų susirinkimas, kurio tikslas – darni Lietuva.

Pavasario sesijos patirtis parodė, kad ne visada esame vieningi sprenddami įvairius klausimus. Protoliniai bakstelėjimai, statutinis kandumas, nuomonių esmės ir reprezentacijos anachronizmas iškreipia Seimo darbo principus. Mes nesame kitokie nei visi Lietuvos žmonės. Mes esame jų dalis, be privilegijų ar išskirtinių sąlygų. Pagaliau išspręskime Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų klausimus. Aiškiai ir be galimybių interpretuoti apibrėžkime parlamentarų teises, pareigas ir atsakomybę tų pareigų nesilaikius. Gerbkime Konstitucinio Teismo nutarimus, išspręskime Seimo narių atostogų klausimą. Žmonės to tikisi. Negalima be pabaigos atidėlioti Konstitucinio Teismo sprendimo, privalome jį įgyvendinti. Visi mes prisiekėme laikytis Lietuvos Konstitucijos. Taip pat turiu priminti, kad pagal Konstituciją Seimo narys privalo lankyti Seimo posėdžius, todėl gerbdami save ir tuos, kurie mus išrinko, laikykimės svarbiausio valstybės įstatymo. Šią sesiją pasitiksime Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, todėl linkiu mums visiems išplėsti Seimo politinę pasaulėžiūrą, atsitraukti nuo asmeninių ambicijų, valdyti emocijas ir imtis darbų, kurių imtis privalome.

Noriu dar kartą visiems priminti, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalumas. Priesaika turi konstitucinę reikšmę. Seimo nario priesaika reikalauja, kad Seimo narys savo veikloje vadovautųsi tik tautos ir valstybės interesais. Telkimės dirbti, telkimės, dirbkime ir būkime aktyvus visuomenės atspindys, jos dalis, visuomenės, kurią vienija vertybės ir idėjos. Būkime šių idėjų ir gerų darbų Lietuvai bendraautorai. Ačiū. (*Plojimai*)

Gerbiamieji Seimo nariai, taip pat prieš pradėdant darbus kviečiu pasveikinti liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais jubiliejus pasitikusius Seimo narius: R. J. Dagį (*Plojimai*), E. Zingerį (*Plojimai*). Nėra? G. Steponavičių (*Plojimai*), D. Kepenį (*Plojimai*), P. Urbšį (*Plojimai*), A. Salamakiną (*Plojimai*). Viskas. Dėkoju. Frakcija, gal perduotumėte gėles E. Zingeriui.

10.15 val.

Informaciniai pranešimai

PIRMININKĖ. Dėkojame Seimo Pirmininkui, dėkojame Lietuvos Respublikos Prezidentei, atsiuntusiai mums sveikinimą, už gerus žodžius ir įžvalgas, ir nukreipimą mus teisingam darbui.

Prieš posėdžio darbotvarkės tvirtinimą turime paskelbti balsų skaičiavimo grupę, kaip numato mūsų Seimo statuto 119 straipsnis. Kai nenaudojama elektroninė balsų skaičiavimo sistema, balsavimą organizuoja ir balsus skaičiuoja balsų skaičiavimo grupė. Balsų skaičiavimo grupę pagal abėcėlę vienam mėnesiui Seimo posėdžio pirmininko siūlymu skiria Seimas. A. Armonaitė (Liberalų sąjūdžio frakcija), A. Gaidžiūnas (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija), J. Imbrasas (frakcija „Tvarka ir teisingumas“), V. Juozapaitis (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija), I. Rozova (Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija), A. Salamakinas (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija).

Gerbiame Seimo nariai, P. Skarga, kurį A. Mickevičius apibūdino kaip oratorių, politiką, dvasininką ir pranašą, dar XVI amžiuje pasakė žodžius, ir tai pavadino „Seimo pamokslais“, apie politiko pareigas ir išmintį. P. Skarga kvietė: būkite išmintingi ir toliau cituoju jo žodžius: „Atnaujinkite tarp savęs šventą ramybę, santarvę ir vienybę, išmeskite erezijas, kurios gimdo visas nesantaikas, atleiskite vienas kitam, kad dėl mūsų nesutarimų tėvynė nežūtų ir kad siejami meilės, broliškumo, nuoširdumo galėtume spręsti jos reikalus, bet jeigu jūs savo širdyse puoselėsite kartų pavyduliavimą ar savanaudiškumą, tuomet nesigirkite ir nemeluokite tiesai“. Prieš 400 metų mus, Seimą ir politikus, kvietė tokiam darbui. Manau, mes tikrai rasime tos išminties dirbti sutelktai.

10.18 val.

2017 m. rugsėjo 10 d. (sekmadienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas

O dabar kaip tradiciškai sesijos pradžioje yra sesijos darbotvarkės tvirtinimas. Gerbiame kolegos, ar turite pastabų ir pasiūlymų dėl darbotvarkės? Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? (*Balsai salėje*) Darbotvarkę tvirtinkime balsuodami. Prašau. Šio posėdžio darbotvarkę tvirtiname jums apsisprendžiant balsuojant.

Užsiregistravo 110 Seimo narių: balsavo 109, už – 107, prieš nėra, susilaikė 2.

10.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII P-1088 (pateikimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII P-1088. Yra du pranešėjai. Kviečiu pirmąjį pranešėją Seimo Pirmininką V. Pranciškietį. Prašau, Pirmininke. Taip, prašau, kolega.

A. S. NAUSĖDA (LVŽSF). Kažkas neveikia mano.

PIRMININKĖ. Ačiū, suderinsime. Jūs dalyvaujate posėdyje, ačiū.

Prašau, Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Gerbiame kolegos, šiuo metu sesijos darbų programos projekte siūloma svarstyti per 500 teisės aktų projektų, be lydimųjų. Projektų skaičius, lyginant su praėjusia pavaršio sesija, yra apie 100 teisės aktų didesnis. Praėjusios sesijos metu bendras priimtų teisės aktų skaičius priartėjo prie pusės visų įrašytų į sesijos darbų programą. Tai yra geras rodiklis, tai džiugina, nes Seimo sesijos darbų programa yra solidi ir rodo Seimo gebėjimą sutelktai dirbti.

Prasidedant šiai sesijai, atkreipiu jūsų dėmesį į du nebūdingus ankstesniems seimams dalykus. Šis Seimas pasižymi ir itin dideliu aktyvumu kreipiantis Vyriausybės išvadų. Jau kreiptasi dėl daugiau nei 150 teisės aktų projektų. (*Triukšmas salėje*) Be to, šis Seimas aktyvus ir užsakant nepriklausomus...

PIRMININKĖ. Atsiprašau, gerbiame Pirmininke. Mielieji kolegos, aš labai nuoširdžiai norėčiau pakviesti ir M. Adomėną, ir visus kitus kolegas tikrai truputį dėmesio. Pirmininkas labai nuoširdžiai nori pristatyti sesijos darbų programą ir tikisi jūsų dėmesio.

V. PRANCKIETIS. Ačiū. Be to, šis Seimas aktyvus užsakant nepriklausomą ekspertinį teisės aktų projektų įvertinimą pagal Seimo statuto 145 straipsnio 2 dalį. Prašyčiau nedubliuoti įstaty-

minių iniciatyvų, esant jau įregistruotiems projektams konkrečiais klausimais. Raginčiau ne registruoti naujus projektus, bet teikti pasiūlymus dėl jau esamų projektų. Ministras Pirmininkas detalai pristatys Vyriausybės siūlymus Seimo III (rudens) sesijai.

Norėčiau akcentuoti, mano vertinimu, aktualius projektus, dėl kurių Seimas turės spręsti šios sesijos metu.

Šią sesiją, kaip ir kiekvieną rudens sesiją, ypatingos svarbos teisės aktas – Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas ir lydimieji teisės aktai. Šioje Seimo sesijoje taip pat teikiama svarstyti ir priimti darbo grupės parengtą Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų įstatymo projektą bei lydimuosius teisės aktus. Iniciatyvos tikslas – aiškiai ir be interpretacijų galimybių apibrėžti parlamentarų teises, pareigas ir atsakomybę. Taip pat Seimo statuto nauja redakcija. Priėmus minėtas pataisas, būtų įgyvendinti iš karto du Konstitucinio Teismo nutarimai – dėl atostogų ir dėl Seimo posėdžių lankomumo. Kartu su 1/4 Seimo narių grupe ketinu iš naujo inicijuoti Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pataisas, kurių esmė – sudaryti teisinės prielaidas kiekvienam asmeniui kreiptis į Konstitucinį Teismą su individualiu skundu.

Prie ypatingos svarbos projektų šią rudens sesiją galima priskirti kovai su korupcija gerinti skirtus Korupcijos prevencijos įstatymo pakeitimus. Labai svarbus Pranešėjų apsaugos įstatymo projektas, kuriuo siekiama suteikti didesnę apsaugą apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas pranešusiems asmenims, siekiant nustatyti asmenų, pranešusių apie pažeidimus įstaigose, teises, jų teisinės apsaugos pagrindus ir formas. Baudžiamojo kodekso pakeitimais taip pat siekiama užtikrinti, kad būtų galimybė skirti realias bausmes už sunkius korupcinius nusikaltimus.

Energetinio saugumo ir nepriklausomybės aspektu svarbus Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos pakeitimo projektas, kuriuo siekiama patvirtinti atnaujintą Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją. Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pataisomis siekiama gerinti vaiko teisių apsaugą, suteikiant vaikui reikalingą efektyvią pagalbą ir sudarant jo visapusiškai raidai tinkamą aplinką. Aktualus Vaikų išlaikymo fondo įstatymo projektas, kuriuo siūloma tikslinti išmokų, skirtų vaikams išlaikyti, skyrimo ir mokėjimo teisinį reguliavimą.

Socialinių įmonių įstatymo pakeitimais siūloma tobulinti valstybės paramą įdarbinant socialinėse įmonėse neįgalius ir kitoms pažeidžiamoms asmenų grupėms priklausančius asmenis. Farmacijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu bus siekiama nuosekliai mažinti vaistų kainas gyventojams, skatinti vaistinių konkurenciją ir gerinti vaistų prieinamumą.

Nacionalinio saugumo aspektu aktualus Seimo nutarimo „Dėl Krašto apsaugos sistemos plėtros programos patvirtinimo“ pakeitimo projektas, kuriuo, atsižvelgiant į didėjančią gynybos finansavimą, siekiama užtikrinti didesnę krašto apsaugos sistemos išsigijimų panaudojimo skaidrumą ir efektyvumą, konkretizuoti planuojamus vystyti karinius pajėgumus, terminus bei kaštus, užtikrinti efektyvesnę kibernetinio saugumo sistemos pertvarką, ypač didinti karių motyvaciją ir užtikrinti standartus atitinkantį karių aprūpinimą.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo projektas, kuriuo siekiama peržiūrėti ir reglamentuoti Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimą tarptautinėse operacijose 2018–2019 metais. Lietuvos karių dalyvavimo tarptautinėse operacijose užtikrinimas yra svarbi Lietuvos įsipareigojimų tarptautiniam saugumui išraiška ir priemonė, stiprinanti NATO kolektyvinę gynybą, Europos Sąjungos bendrąją saugumo ir gynybos politiką, Jungtinių Tautų taikos palaikymo pastangas, daugiašalį ir dvišalį karinį bendradarbiavimą.

Kiti svarbesni Seimo inicijuojami klausimai. Dvigubos pilietybės reglamentavimas – klausimas šiuo metu yra Konstituciniame Teisme. Šią sesiją būtų svarbu ir prasminga pagaliau apsispręsti dėl asmenvardžių rašymo. Aktualus valstybės tarnybos įstatymo naujos redakcijos projektas, sudarysiantis prielaidas efektyviau valdyti valstybės tarnybą. Taip pat aktualus yra organizuoto nusikalstamumo užkardymo ir kontrolės įstatymo projektas, kurio tikslas sumažinti organizuoto nusikalstamumo grėsmės mastą. Atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymo projektu siekiama mažinti šešėlinės ekonomikos prielaidas. Strateginę reikšmę nacionaliniam

saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir lydimieji įstatymų projektai. Tikslas – užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui svarbūs objektai, įmonės būtų apsaugoti nuo grėsmių. Reikšmingos Respublikos Prezidentės inicijuotos Profesinio mokymo įstatymo pakeitimo įstatymo pataisos ir jas lydintieji projektai. Tikslas – profesinio mokymo sistemos orientavimas į valstybės ir verslo poreikius, efektyvaus sistemos finansavimo, valdymo ir veiklos skaidrumo didinimas.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, kuriame siūloma Seimo rinkimus perkelti į kovo mėnesio antrąjį sekmadienį, o Seimo narių skaičių sumažinti iki 101 nario.

Seimo III (rudens) sesijoje ypač svarbu priimti įstatymų projektus, susijusius su Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų perkėlimu, t. y. susijusius su pradėta Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūra arba Europos Komisijos paklausimais dėl atitikties Europos Sąjungos teisei bei projektai, perkeltantys arba įgyvendinantys Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas.

Šios sesijos metu taip pat svarbūs projektai, perkeltantys arba įgyvendinantys Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas, pavyzdžiui: Aplinkos apsaugos įstatymo įgyvendinama direktyva dėl pramoninių išmetamųjų teršalų, Branduolinės energijos įstatymo – siekiama tinkamai pasirengti avarinei parengčiai, atsižvelgiant į Baltarusijoje statomos atominės elektrinės galimą grėsmę.

Kviečiu sutelktam darbui.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam Pirmininkui. Kviečiu antrąjį pranešėją Ministrą Pirmininką S. Skvernelį. Taip pat dėkoju, gerbiamieji ministrai, kad atvykote į posėdį ir šiandien esate kartu. Prašom, ministre.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, pirmiausia sveikinu visus susirinkus į rudens sesiją. Laikas tarp sesijų, matyt, buvo įvairus, kiekvienas išnaudojo, kaip manėme esant reikalinga. Tikiuosi, kad visi praleidot labai produktyviai: gavote laiko ir pailsėti, ir padirbėti. Vyriausybės vardu kviečiu tikrai sklandžiai ir konstruktyviai dirbti.

Ši rudens sesija tikrai bus išskirtinai svarbi. Jos metu Lietuvos Respublikos Seimas patvirtins kitų metų valstybės biudžetą. Gyventojų pajamų didinimas yra svarbiausias Vyriausybės tikslas ir jis aiškiai atsispindi siūlomuose teisės aktuose. Daugiau nei 600 mln. eurų siūloma skirti kovai su skurdu, šeimų paramai, pensijų didinimui, socialinei atskirčiai mažinti. Tai – rekordinė suma tiems, apie kuriuos ilgą laiką buvome pamiršę. Valstybė privalo pasirūpinti silpniausiais, neužmiršdama likusių.

Aš puikiai suprantu, kad visų mūsų žmogiškas noras, kaip politikų noras, padaryti taip, kad ratas mūsų visuomenės, kurią tai paliestų, būtų kuo didesnis ir platesnis. Tačiau visko vienu metu padaryti ir skirti reikalingą arba pageidaujamą finansavimą nėra jokių galimybių, dėl to aš siūlau susitelkti 2018 metais būtent į silpniausios mūsų visuomenės dalies ne paramą, pabrėžiu, o galimybes dirbant, pabrėžiu, dirbant užsidirbti, gausinti savo pajamas ir palengvinti sunkią našą. 2019 metų perspektyvoje tikrai yra matomas vadinamosios vidurinės klasės pajamų didinimas.

Bus pakankamai sudėtingas iššūkis, susijęs su pajamų didinimu, tai: diskusijos dėl minimajos algos dydžio, neapmokestinamojo pajamų dydžio, papildomo neapmokestinamojo pajamų dydžio nustatymo.

Daug diskusijų sukėlė siūlymai pradėti skirti vadinamuosius vaiko pinigus. Pradedame nuo 30 eurų, tačiau tikrai jais neapsiribojame. Tai pinigai, kurie padės visoms Lietuvos šeimoms. Tikimės, kad tai padės iš dalies spręsti ir demografijos problemas. Šiuo metu valstybės galimybės leidžia skirti tiek pinigų, tačiau ateityje ši išmoka tikrai bus didinama. Nors tikrai yra ir skirtingų nuomonių šia tematika, spekuliacijų, naudodamasis proga noriu pabrėžti keletą dalykų: valstybė tikrai šiuo metu negali skirti nei 100, nei 120, nei 150 eurų kiekvienam vaikui, kad ir kaip to norėtume.

Kitas dažnas arba dažnai minimas aspektas, skiriant vaiko pinigus, – bus naikinamos kai kurios buvusios mokesinės lengvatos. Tai tiesa. Tokia diskusija ir siūlymai bus kalbant apie papildomą neapmokestinamąjį pajamų dydį, tačiau ar kas nors bandė gilintis, kiek tos lengvatos buvo socialiai teisingos? Mažesnius atlyginimus gaunantys asmenys negalėjo sau pritaikyti papildomo neapmokestinamojo pajamų dydžio už vaikus, bent jau tokia apimtimi, kokia tai darė pakankamai

didelius atlyginimus gaunantys asmenys. Ar vaikai, augantys sostinėje ir kaimuose, tikrai skiriasi? Ar vaiko, augančio tik su vienu iš tėvų, poreikiai yra tikrai mažesni, nei to, kuris auga pilnoje šeimoje? Mes keičiame sistemą ir vienodai remsime visus vaikus. Galiu pakartoti, kad vaiko pinigai didės, ir ta parama bus dar ženklesnė.

Yra priimti sprendimai ir siūlymai dėl pensijų didinimo. Suprantame, kad jos toli gražu nesiekia tokio lygio, koks gal galėtų garantuoti orią senatvę. Atsakingai įvertiname biudžeto galimybes, ir Vyriausybė priėmė sprendimą skirti didžiausią įmanomą sumą šiuo metu. Nuo spalio 1 dienos priimtas sprendimas didinti bazinės pensijos dydį. Tai palies ne tik iš socialinio draudimo fondo gaunančius pensijas, bet ir pareigūnus, ir kitas socialines grupes.

2018 metus skiriame kovai su skurdu ir turtine nelygybe. Noriu pabrėžti, kad nesivadovaujame principu atimti iš uždirbančiųjų daugiau ir išdalinti tiems, kurie gauna mažiau. Mes sukūrėme aiškias mokestines ir finansines prielaidas daugiau pajamų gauti dirbantiems, šeimas išlaikantiems žmonėms. Dar kartą noriu pakartoti žodį „dirbantiems“.

Šimtuose Vyriausybės teisės aktų šį rudenį bus sprendžiama daug problemų ir nuoširdžiai tikiu, kad mes dėl jų galėsime surasti kompromisą ir konsensuą. Taip pat tikiu, kad didelių diskusijų nekils kalbant dėl antikorupcinių siūlymų, kurie rengiami arba yra pateikti ir bus pateikti. Čia, manau, visos grandys, valdžios grandys sutaria – tiek Prezidentė, tiek Vyriausybė, tiek ir Seimas. Labai svarbu, kad šiai krypciai pritarimą ir ryžtą turi teisingumą vykdančios teisiosios institucijos, kurios vykdo ikiteisminę tyrimą.

Situacija, kai milijonus korupcinėmis schemomis pasisavinantys asmenys jaučiasi nebaužiami, toliau negali būti toleruojama. Ir kalba nėra vien apie atsakomybės griežtinimą. Pagrindinis principas – atsakomybės neišvengiamumo principas. Ir tikrai nėra suprantama, kada mes šiandien diskutuojame vadovaudamiesi ir teisės teorijos tam tikrais postulatais, kalbėdami, ar yra galimybė už korupcinius nusikaltimus nuteistam asmeniui taikyti lengvesnes nuobaudų rūšis, atleisti nuo atsakomybės arba nuosprendžio sprendimo vykdymą atidėti keletui metų. Tai garantuoja arba tai toleruoja korupciją ir toliau su tuo taikstytis tikrai mes neturime galimybės.

Dar vienas itin svarbus rudens akcentas yra švietimo reforma. Yra pradėta aukštojo mokslo reforma ir rudenį įvykę procesai, kalbant apie stojimą į mūsų aukštąsias mokyklas, parodė, kad tie sprendimai turėjo būti padaryti gerokai anksčiau. Mes matome apie 20 % programų išnykimą, matome, kad įvesti vadinamojo rentabilumo kriterijai taip pat pakoregavo ir atvėrė akis tiems, kurie gal turėjo iliuzijų, kad aukštojo mokslo diplomą privalo gauti, pabrėžiu, gauti bet kas.

Iki gruodžio mėnesio Vyriausybė Seimo pavedimu turi parengti įstatymų projektus kalbant apie tolesnę aukštojo mokslo reformą, kalbant apie finansavimo sistemos sukūrimą, aukštojo mokslo kriterijus, pagal kuriuos valstybė su aukštosiomis mokyklomis sudarys sutartis, terminus, kuriam laikotarpiui tos sutartys bus sudaromos. Ir dabar mes matome, kad ne visos aukštosios mokyklos tuos kriterijus ir atitinka, ir atitiks.

Lygiai taip pat galime kalbėti apie vidurinį mokslą. Tikrai mes neatsisakome savo ketinimų nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. įvesti etatinį apmokėjimą. Lėšos tam yra numatytos. Matyt, tik yra principinis pozicijų skirtumas. Dalis spekuliuojančių šia tema asmenų tikisi, kad tiek, kiek yra mokytojų, automatiškai padarant lygiai tiek etatinių vienetų, problema bus išspręsta, ir etatinis apmokėjimas bus įvestas, nepriklausomai nuo krūvio, nuo siekiamų rezultatų, nuo programų, galiausiai nuo tų gebėjimų arba kompetencijų, kurios yra suteikiamos mūsų mokyklose moksleiviams.

Pabaigai dar kartą noriu palinkėti glaudaus bendradarbiavimo. Taip, rudens sesija nebus paprasta. Tačiau turiu nuvilti tuos, kurių galvose ir širdyse skamba tokie kertiniai žodžiai kaip „chaosas“, „krizė“. Nėra nei chaoso, nei krizės. Tiek Seimas, tiek Vyriausybė dirba kryptingai.

Kalbant apie praėjusios sesijos darbo rezultatus, visi Vyriausybės numatyti programos tikslai ir uždaviniai buvo pasiekti. Todėl aš labai suprantu, kad dalis, matyt, norėtų kuo didesnio chaoso, politinio nestabilumo, bet tikrai to nebus.

Šiandien mes už lango matome, kaip šimtai, tūkstančiai žmonių bėga maratoną. Sprintą galima greitai nubėgti, pasiekti tarpinį rezultatą, bet, kalbant apie ilgą distanciją, tiesiog jos nebaigti arba baigti kitokiais rezultatais. Aš manau, kad mes esame nusiteikę maratono bėgimui, ne sprintui. Ir kas turi kitokių iliuzijų, tikrai labai klysta.

Dar kartą kviečiu susitelkti dirbti, priimti tuos sprendimus, kurių reikia ne kairei, ne dešinei, ne centrui, bet kurie reikalingi valstybei. Tai nėra lengvi sprendimai, tai nėra lengvi pokyčiai, bet jie yra neišvengiami – tai rodo gyvenimas, tai rodo kasdiena. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame Ministrui Pirmininkui. Gerbiamieji kolegos, bus suteikta galimybė jums paklausti. Manau, Ministrui Pirmininkui tiks atsakyti iš savo darbo vietos. Ir Seimo Pirmininkas taip pat. Tad pagal užsirašymo eilę suteiksiu galimybę klausti. Pirmasis klausia K. Glaveckas. Prašome, žodis jums. Pasakykite, kurio klausiate, ar Ministro Pirmininko, ar Seimo Pirmininko. Minutėlę, tuoj technika pradės veikti, nes, matyt, per vasarą irgi šiek tiek pailsėjo. K. Glaveckas. Prašom. Kol mūsų mikrofonai pradės veikti, gal, gerbiamas Kęstuti, sutiktumėte per šoninį mikrofoną?

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas bus gerbiamam Seimo Pirmininkui. Iš tikro jūsų pranešime buvo pasakyta daug gerų dalykų, bet aš, kaip vienas iš labiausiai patyrusių Seimo narių, faktiškai visą laiką girdžiu tuos dalykus, nors buvo paminėta ir daug naujų dalykų, kurių, mano supratimu, tiesiog gal nevertėtų smarkiai akcentuoti arba jais vadovautis. Tai yra dalykai, susiję su Seimo savigrauža tam tikra prasme, savikritika ir kitais dalykais, ypač su kalbėjimu dėl Seimo narių darbo sąlygų, apie tai, kad Seimo nariai turėtų labiau lankyti Seimo posėdžius (mes visą laiką sprendžiame), ir kiti dalykai. Kitaip tariant, tie dalykai, kurie natūraliai ateina su Seimo nario pareiga, ir jų priminti nelabai reikia. Pavyzdžiui, tie kitų parlamentų, Europarlamento nariai kada išgirsta apie tokius reguliavimus, tokius procesus, kurie vyksta pas mus, kurių yra gana daug: apkaltos, neapsitikėjimai, kiti dalykai, mažai susiję su Seimu... Aš linkėčiau, kad ateityje daugiau būtų kalbama apie idėjas, apie tai, kokios idėjos duodamos Lietuvai, visa Lietuva tame dalyvauja, o Seimas neturi būti nuošalyje nuo idėjų. Tokiais linkėjimais ir norėčiau baigti tą trumpą pasakymą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Pirmininke, atsakykite.

V. PRANCKIETIS. Turiu tik padėkoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Antrasis klausia K. Masiulis. Prašom, kolega.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Mano mikrofonas veikia. Aš norėčiau paklausti premjero. Iš tikro valstybės statyba, kuria mes visi užsiimame, yra maratonas. Be abejo, tą maratoną perima vienas Seimas, kitas Seimas. Tai štai tame maratone jūs buvote pasižadėję porą ministerijų *išboginti* į Kauną. Gal jau kėdės sukrautos į sunkvežimius, pastatai kokie nors parinkti, yra žinoma, kokios ministerijos išvažiuoja, ir ministrai jau butus nusipirko, kurie ministrai išvažiuoja? Prašome mus supažindinti.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Iš klausimo suprantu, kad pagrindinis tikslas ir rūpestis, kaip tas ministerijas kažkur *išboginti*. Aš norėčiau ne tiksliai, aišku, bet pacituoti Respublikos Prezidentės kreipimąsi į mus, kad ne pastatų statybos, ne kokios nors fizinės vietos lemia valstybės darbų kokybę. Taip, šiandien niekas nesikeičia nuo to, kai aš kalbėjau pavasario sesijoje. Tos nuostatos yra įrašytos ir tikrai dvi ministerijos perspektyvoje gali atsidurti Kaune. Vienintelis paprastas dalykas yra tas, kad lygiagrečiai su šiuo procesu yra atliekamas projektas dėl visų Vyriausybės, arba ministerijų, išlaikymo kaštų sumažinimo, ir šito proceso kontekste bus nuspręsti terminai, kada tai bus padaryta.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia M. Adomėnas. Prašom, kolega.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, jūs pasidžiaugėte, kad šimtu daugiau projektų įrašyta į šios sesijos darbotvarkę, negu buvo pavasario darbotvarkėje, bet aš nepamenu tokios sesijos darbotvarkės, kur būtų tiek neįregistruotų projektų. Vasarą kalbėdamas savo rėmėjams, sakėte, kad pagrindinės reformos valstybėje jau atliktos ir nieko nebereikės labai svarbaus daryti. Žiūrint į darbotvarkę taip ir atrodo, kad iš tikrųjų yra daug tokių vardų, bet prie jų parašyta žyma „nereg.“, neregistruota dar. Gal iš tiesų reikėtų atsakyti tokio žanro kaip sesijos darbotvarkė, nes gyvenimas keičia eigą, yra aiškiai planuojami dalykai kaip biudžetas, kurio reikia, o tiesiog leisti, kai jau ministerijos parengs tuos įstatymų projektus, tai atnešti, tuomet ir įtraukti. Būtų apsieita be to nuolatinio lakstymo dėl įtraukimo į darbotvarkę, kai Seimo nariams kainuoja daug fizinių pastangų, ir nereikėtų tokių deklaratyvių darbotvarkių su tuščiais neregistruotais projektais teikti.

V. PRANCKIETIS. Dėkoju, kad jūs taip akylai sekate mano darbą, norėčiau, kad sektumėte ir savo frakcijos darbą. Yra trys neįregistruoti deklaratyvūs įstatymai, ir mes kol kas žinome tik jų pavadinimą. Bet iš pagarbos partijai ir frakcijai mes siūlome juos įtraukti, kad būtų čia svarstomi. Manau, kad įstatymo neregistravimas dar nereiškia kažkokios didelės nekokybės, jis gali būti pateiktas gruodžio mėnesį ir iki to laiko jis gali būti puikiai pateiktas. Todėl atsisakyti neregistruotų įstatymų – mes ir nesilaikėme tokios taktikos. O dėl to daugiau pateikimo, tai taip, jūs teisus, kad tų įstatymų mes daug turime. Turbūt reiktų truputį interpretaciją žiūrėti, kas tai yra – ar tai yra naujas esminis įstatymas, ar tai yra tik kokia nors įstatymo pataisa, kuria siekiama užsitarnauti kokią nors skaičių. Tai dėkoju už jūsų pastabas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau paklausti Ministro Pirmininko. Iš tiesų kaip ir visada darbotvarkėje yra daug klausimų. Jūs taip pat įvardijote daug sričių, kurios iš tikrųjų labai svarbios, bet kaip ir gyvenime, jeigu mes nenusimatome kokių trijų prioritetų, tai, savaime suprantama, turbūt sunku orientuotis į mūsų rezultatą. Aš norėčiau paklausti. Aišku, be biudžeto, kuris bus labai svarbus, esant tokiai politinei sanklodai, patvirtinti... Tie trys pagrindiniai darbai, kuriuos, jūs manote, turėtume padaryti ir pasibaigus sesijai pasakyti, kad vis dėlto planą įvykdėme, na, maždaug 80 %, nes pagrindiniai darbai yra padaryti? Ačiū jums už atsakymą.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jeigu atkreipėte dėmesį, savo kalboje tuos tris akcentus ir paminėjau. Pirmiausia socialinės atskirties ir skurdo mažinimas bei mažiausias pajamas gaunančių asmenų pajamų didinimo veiksmai. Antras dalykas yra priemonės, susijusios su vadinamąja anti-korupcine, nenoriu sakyti, kova, bet su įstatymų projektais ir teisės aktais. Ir trečias dalykas, ką aš irgi akcentavau kaip rudenį, tai yra švietimo reformos tęstinumas ir reikalingų teisės aktų priėmimas šioje rudens sesijoje.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Ministrė Pirmininke, ne kartą esame kalbėję apie tą statistikos rodomą paradoksą, kai yra lyginami Lietuvos ir Estijos rodikliai, kai pagal ekonomikos išsivystymą, tai yra BVP, tenkantį vienam gyventojui, mes esame lygūs, bet Lietuvoje vidutinės pensijos ir vidutiniai atlyginimai yra ketvirtadaliu mažesni. Jūs čia kalbėjote apie socialinės atskirties mažinimą. Sakykite, ar jūsų Vyriausybė būtų pajėgi prisiimti viešojo sektoriaus atlyginimų ir pensijų didinimo planą, kad, tarkime, per porą metų galėtume išsipareigoti pavyti estiškus rodiklius, ar Seimas galėtų jums tokį pavedimą duoti, ar tai jums pagal pečius?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tikrai pagal pečius. Aš visą laiką sakau kolegoms, su kuriais diskutuojame ir lyginame save su Estija, kad reiktų lyginti ne tik pagal tai, ką jie pasiekė, bet kaip tą pasiekė. Labai dažnai, kai matome Estijos rezultatą, sakome – taip, mes to norime, bet kada pasakome kelią, kaip Estija į tai nuėjo, sakome – ne, nereikia, nes čia socialiai labai nepopuliaru, jautru, palies daugelis žmonių ir visa kita.

Kalbant apie viešąjį sektorių, tai Estija seniai padarė tuos sprendimus, kurie yra mūsų darbotvarkėje, ir be Seimo plataus pritarimo mes neišjudėsime. Valstybės tarnybos reforma ir įstatymas rudens sesijoje yra su ta pačia nuoroda „nereg.“, bet kad jis būtų „reg.“, reikia plataus, ne vien valdančiosios koalicijos sutarimo, nes tai palies tikrai didelę dalį žmonių ir (...) conceptualius sprendimus, tarp jų ir nepopuliarius dėl pastatų. Mes taip pat dalį lėšų, kurias galėtume skirti tų pačių valstybės tarnautojų atlyginimams kelti, sumokame už tai, kad šildome orą, arba sumokame už tai, kad turime prabangą vienam tarnautojui turėti dviejų arba trijų kambarių plotą. Mes pasirengę tai daryti ir pavedimo nereikia, reikia tik sutarimo, principinio sutarimo, kad mes ta kryptimi einame.

Dėl pensijų viskas turbūt yra suvokiama. Tai, ką buvo galima dar padaryti išgaliojant vadinamojo socialinio modelio priimtiems įstatymams, Vyriausybė iki spalio 1 dienos padarė. Bazinis dydis toliau priklauso nuo indeksavimo, kas yra susieta su mūsų ekonomikos augimu. Taip, mes galime galvoti apie pačios formulės koregavimą, kiek tai šiandien apima visas pensijų gavėjų rūšis, bet labai aiškiai kryptingai matant pagal makroekonominės prognozes pensijos yra susietos ne su politine valia, bet su labai aiškiais rodikliais.

Dėl valstybės tarnautojų. Taip, mes šiais metais privalėsime tą sprendimą padaryti, bent jau vadinamąjį pirmą žingsnį nuo išaldyto laikotarpio, ir tikrai tą planą turėti, kada ir kokių atlyginių mes turėsime, tačiau vėlgi sakau, pabrėžiu – valstybės tarnautojų skaičius ir atlyginimų kokybiškas šuolis – dėti lygybę aš tikrai čia nesiryžčiau.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi M. Majauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas premjere, galbūt šiek tiek pratęsiu prieš tai buvusį klausimą. Iš jūsų atsakymo supratau, kad Valstybės tarnybos įstatymas koku nors būdu gali būti susietas su ministerijų valdomais plotais. Iš tikrųjų, matyt, tiesioginės sąsajos nėra. Tai yra valdymas, papildomos išlaidos ir panašiai. Tačiau kai kalbama apie esminius proveržius valstybės tarnyboje, aš suprantu, daugiausia turima galvoje, kad bus iš esmės ta tarnyba mažinama. Bet aš įsivaizduoju, kad tas proveržis turi būti susijęs ir su efektyvumu, ir su labai stipria korupcijos prevencija žinant, kad kur europinės lėšos, korupcija yra bet kokios... Nesvarbu, kas ministras, bet tai yra didžiulis vėžys, kuris ėda šitą organizmą. Kokie šio proveržio variantai yra numatomi šiuo atveju?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Jūs labai teisingai pasakėte. Kalbant apie viešąjį sektorių, skaičių, viešojo sektoriaus išlaikymą, susijusį su bendromis administracinėmis funkcijomis, kas, be abejo, tiesiogiai koreliuoja ir su tarnautojų skaičiumi, ir su efektyvumu, ir su darbo užmokesčiu, ir galbūt su korupcija arba neskaidrumu šitame sektoriuje, mes šiandien turbūt tikrai galime daryti tokią prielaidą, švelniai kalbant, kad mažai kas iš žmonių tiki galimybėmis sąžiningai, skaidriai laimėti konkursą valstybės tarnyboje ir užimti tas pareigas pagal savo kompetencijas ir gebėjimus. Čia buvo padaryti tam tikri nedideli proveržiai ankstesnėje kadencijoje.

Lygiai taip pat yra su Valstybės tarnybos įstatymo projektu. Tai yra politinis sprendimas, ar mes sugebame ir norime šitą procesą išskaidrinti. Viena iš skaidrinimo sąlygų yra centralizavimas ir pasitikėjimas tomis atranką vykdančiomis institucijomis, kurios yra valstybėje arba būtų kuriamos.

Kitas efektyvinimo didinimo būdas ir šaltinis yra bendrųjų funkcijų konsolidavimas. Tai irgi nėra populiaru. Jūs įsivaizduokite, ką tai reiškia, jeigu konsoliduojama viešųjų pirkimų funkcija, ir dėl ko yra toks pasipriešinimas tai padaryti. Taip, tai yra bendros funkcijos, kurios susijusios su personalo valdymu, su vadinamąja buhalterine apskaita. Natūralūs dalykai, kuriuos (nėra kolegų Jurgio) Estija seniai padarė.

Kalbant apie IT sektoriaus konsolidavimą, yra lygiai tas pats ir kalbant apie tas sumas, kurios (mes darome prielaidas ir pagal bylas matome) yra šešėlyje. Visi šie žingsniai yra rudens darbotvarkėje. Aš nekalbu apie Baudžiamojo kodekso įstatymus, Baudžiamojo proceso, kas išėjo ir Prezidentės iniciatyva. Yra mūsų kolegų V. Bako iniciatyvos, einančios iš komiteto. Manau, kad tai yra kompleksinis sprendimas, nes vien mechanškai mažinti skaičių tikrai nėra jokios prasmės. Mes kalbame apie tuos tarnautojus, kurie tikrai turėtų kompetenciją, gebėjimus atlikti funkcijas.

Kitas dalykas, kas horizontaliai irgi vyksta visose keturiolika ministerijų, ar tas funkcijas turi atlikti valstybė (tai labai svarbu), ar dalį funkcijų gali atlikti nevyriausybinis sektorius, ar apskritai tai nėra susiję su viešojo administravimo įgaliojimais. Tie sprendimai yra apibrėžti. Šiuo atveju kalbant apie Valstybės tarnybos įstatymą reikia politinės valios. Nelengva, sunki, ne paprastesnė, kaip su urėdijomis buvo, bet jos reikia, kad tikrai galėtume pasiekti galutinį tikslą. Jeigu vėl bus tik įsuktas procesas nepriimant galutinio sprendimo, tai bus tikrai neracionalus kelias.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi T. Tomilinas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas premjere, dirbate jau beveik metus laiko ir darbo pradžioje buvote aiškiai įvardinęs vieną svarbiausių prioritetų – tai emigraciją, emigracijos sustabdymą. Seime netgi buvo labai rimta diskusija ir priimta rezoliucija. Aš dabar noriu paklausti, ar tas klausimas dinga iš darbotvarkės, ar galbūt jis yra? Jeigu jis yra darbotvarkėje, kaip tai atsispindi šios artėjančios Seimo sesijos įstatymų kontekste? Kokie yra įstatymai ar kokie esminiai sprendimai, kurie, jūsų manymu, suvaldytų emigraciją?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Mes tikrai kasdien galime kalbėti, kaip mums rūpi (tikrai rūpi didėjanti arba vis dar nesuvaldyta emigracija), ir sakyti arba akcentuoti specialias programas, kurias

mes privalėsime parengti, nes yra toks atskiras Seimo įpareigojimas. Tačiau, neturint ir neren-
giant specialiųjų programų, šiandien horizontaliai dirbant pagal šitą rudens sesijos darbotvarkę
vieni iš klausimų, kurie susiję su emigracijos galbūt stabdymu, valdymu, yra susiję su pajamų ne-
lygybės klausimo sprendimu.

Kitas blokas yra susijęs su mūsų valstybės ekonominio potencialo augimo išnaudojimu kal-
bant apie galimybes pritraukti investicijas, atsinaujinti, didinti darbo našumą toms gamybinėms
įmonėms, kurios yra. Tai susiję su mokestinėmis lengvatomis, kurios numatytos nuo sausio 1 die-
nos. Jos skatina technologinį atsinaujinimą, našumo didinimą.

Kitas momentas, ką irgi šiandien sakiau – švietimo klausimas. Tai tiesiogiai koreliuoja su
emigracijos klausimais tiek kalbant apie aukštąjį mokslą, tiek apie švietimą. Yra ta darbotvarkė,
kuri iš esmės numatyta pirmiausia socialinei atskirčiai mažinti. Taip, tai nėra vien esminiai, pa-
grindiniai žingsniai, nes mes kalbame apie šitą visuomenės segmentą, bet lygiai tą patį jūs rasite
kalbant apie būsto klausimus, kurie aktualūs jaunoms šeimoms, šeimos paramą. Galiausiai pa-
slaugų prieinamumo, sveikatos priežiūros klausimai yra visi tiesiogiai koreliuojantys su emigra-
cijos srauto valdymu.

Mes čia turime dvi problemas – išorinę ir vidinę emigraciją, emigraciją iš Lietuvos regionų į
sostinę, į didmiesčius. Jas taip pat turime spręsti. Darbotvarkėje tie klausimai yra numatyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi V. Juozapaitis. Primenu, kad klausti –
minutė, atsakyti – dvi. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas premjere, norėjau paklausti arba galbūt priminti, kad iš
esmės bet kurios reformos bet kuri pažanga neįmanoma be visuomenės aktyvaus vaidmens tas
reformas įgyvendinant, inicijuojant.

Aš tiesiog norėčiau priminti tą idėją, kuri čia sklandė ore, ir mes apie tai nemažai kalbėjome
– apie nacionalinį susitarimą dėl reformų ir dėl atlyginimų. Norėčiau, kad jūs primintumėte Sei-
mo nariams, kokia yra eiga, kaip vyksta to susitarimo derinimas, nes, mano giliu įsitikinimu, be
nevyriausybinių sektoriaus, apie kurį mes dažnai kalbame, iš tikrųjų dar vienas labai svarbus vi-
suomenės potencialo niuansas yra būtent bendras verslo veikimas, bendros verslo pastangos rū-
pintis savo darbuotojų atlyginimais. Tai yra labai svarbu. Lygiai taip pat labai svarbu yra bendros
profsąjungų pastangos...

PIRMININKĖ. Laikas! Klauskite.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Tiesiog priminkite Seimo nariams.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega. Tikrai tai yra numatyta ir mes turėjome viltį
ir tikslą, kad iki rugsėjo 1 dienos šitas susitarimas būtų pasirašytas. Vasarą tikrai neleidome laiko
tuščiai. Tiek su profesinėmis sąjungomis, kaip socialiniais partneriais, tiek su verslo asociacijomis
deriname tą tekstą. Mes priėmėme šiek tiek platesnį partnerių siūlymą, nes tas pirminis varian-
tas buvo susijęs grynai tik su socialine dalimi – socialiai atsakingo verslo įsipareigojimu lengvinti
darbuotojų našą. Tačiau verslo asociacijos pasiūlė, kad būtų įtraukti esminiai klausimai, kurie
susiję su valstybe ir vykdomomis strateginėmis reformomis, ir būtų išreikšta suderinta parama.
Dabar to yra paskutinė derinimo stadija. Paskutinis tekstas yra parengtas. Vėlgi yra nusiųstas de-
rinti su socialiniais partneriais. Matysime skirtingą poziciją. Kad toks susitarimas bus pasirašytas,
tai faktas. Klausimas, kokia bus jo aprėptis, t. y. kiek asocijuotų struktūrų ir profesinių sąjungų jį
pasirašys.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, jūsų politinė jėga, eidama į rinkimus, laikė
pagrindinę vėliavą su žodžiu „kultūra“. Šiandien, deja, nei iš vieno, nei iš kito pranešėjo netgi tų
žodžių neteko išgirsti ir bendrame kontekste, ir kalbant apie darbų programą. Vasaros metu kul-
tūros bendruomenę, visą Lietuvos visuomenę pasiekė labai daug informacijos (aš ją taip pavadin-
čiau, nes, na, neoficialia turbūt negalima, nes ji yra raštu patvirtinta) tiek apie nacionalinių insti-
tucijų galimą panaikinimą kultūros srityje, bibliotekų uždarymą, dar įvairūs tokie dalykai, kurie
niekaip nepanašu ir neprimena rūpesčio kultūros bendruomenė. Ar jūsų darbų programoje yra
numatyta kokių nors dalykų, dėl kurių šiandien kultūros bendruomenė turėtų nerimauti ir laukti

kokių nors laikų, susiveržti diržus ar panašiai? Ar vis dėlto jūs ištesėsite pažadą, kad jiems bus suteiktos pieno upės ir pyrago krantai? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gana riebaus pieno upės ir sotaus pyrago krantai. Jeigu kalbant labai rimtai, tai tikrai mes neišsižadame tų savo principų, kuriuos deklaravome. Kalbėdamas apie pokyčių, vadinamojo krepšelio, formavimą, o tai, dar kartą noriu priminti, nėra tie pinigai, kad mes iš seifo juos paimame, sudedame ir išdaliname, tai yra iš įstaigų, ministerijų, įstaigų prie ministerijų veiklos efektyvinimo gerinimo. Į tą krepšėlį yra surinkta šiek tiek mažiau negu 300 mln. eurų, iš Kultūros ministerijos srities nėra paimta nė vieno euro, iš to paties krepšelio Kultūros ministerijos reikalingi projektai bus tikrai finansuojami. Biudžeto galutinio varianto dar nėra, taigi kalbant apie kultūros sritį yra priimti sprendimai. Ir praeitame posėdyje Vyriausybėje, kalbant apie Gino įstatymą, ateina Mecenatystės įstatymas. Kalbant apie finansavimą, nėra brūkšnyš dar padėtas, ministrė tikrai aktyviai, argumentuotai darbuojasi, kad būtų tie asignavimai perskirstyti kitaip.

Kalbant apie tai, ką jūs paminėjote, tai efektyvus viešųjų finansų valdymas taip pat mums yra labai svarbus, kalbant apie Kultūros ministerijos veiklos sritį. Kai yra asignavimų valdytojų beveik 80, tai kalbėti visiškai užtikrintai apie racionalų finansų valdymą yra sunku, todėl tų įstaigų niekas nenaikina, tiesiog yra bandymas padaryti (gal ministrė patikslins?) taip, kad asignavimų valdytojai liktų arba būtų tikrai patys svarbiausi, nacionaliniu mastu veikiantys subjektai.

Kalbant apie bibliotekas, matyt, jus labai sujaudino Technikos bibliotekos likimas. Mane irgi jis jaudina, kadangi praleidau ne vieną dieną ten būdamas Gedimino technikos universiteto studentu. Tačiau kai mes turime situaciją, kad vidutiniškai per dieną ateina vienas lankytojas, kurį aptarnauja keletas bibliotekos darbuotojų, kur daugiau negu pusę fondų yra susiję su vis dėlto buvusios valstybės standartais ir kitais teisės aktais, biblioteka nėra uždaroma, jina centralizuotai įtraukiama į krašto apsaugos sistemą, kuri tikrai turi...

PIRMININKĖ. Ačiū, premjere.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). ...didžiulį pajėgumą, kalbant konkrečiai apie Karo akademiją. Šita biblioteka tikrai savo funkciją atliks. Kalbant apie pačią koncepciją, tas bus susieta su... galbūt per krašto apsaugos sistemos ne tik poreikius. Ministras patvirtino, kad jina niekada nebus uždara, ji bus prieinama tam visuomenės sluoksniui, kuris domisi ir rūpinasi tiek mūsų technikos praeitimi, tiek ir ateitimi.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Pirmininkas nori papildyti. Prašau.

V. PRANCKIETIS. Norėčiau paminėti, galbūt neišsigilino į programą, bet II skyrius yra skirtas švietimo, kultūros ir mokslo kokybei bei efektyvumui didinti ir yra Kultūros politikos pagrindų įstatymo projektas ir jo lydimieji teisės aktai. Tai visiškai atitinka jūsų lūkesčius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, norėčiau pasitarti, nes klausimams skirtas laikas baigėsi. Ar galime bendru sutarimu nutraukti diskusijas, jūs turėsite galimybę toliau diskutuoti svarstant mūsų darbų programą ir išsakyti savo nuomones. Tad iš šešiolikos paklausė devyni.

Dabar yra norinčių išsakyti nuomonę už, nuomonę prieš dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“. Nuomonė už – V. Sinkevičius. Prašom, kolega. Įjunkite V. Sinkevičiaus.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų kviečiu pritarti rudens sesijos darbotvarkei. Pirmiausia galbūt norėčiau pabrėžti, kad neiškeltume savęs, savo asmenybių aukščiau valstybės. Dėdami ranką ant Konstitucijos, mes prisiekėme Lietuvai, prisiekėme jos žmonėms ir jokiais būdais ši darbotvarkė nėra Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos darbotvarkė ar kitos politinės jėgos darbotvarkė. Tai yra pirmiausia darbai, kuriuos reikia padaryti šiandien dėl Lietuvos žmonių, dėl šviesesnės mūsų valstybės ateities. kažkas sako: negerai yra valstybėje su švietimu. Sėskime prie stalo, prie jo atsiras vietos visiems, teikime konkrečius siūlymus, užuot kišę pagali į tą beužsimezgančią reformą.

Korupcija, sakote, reikia kovoti su emigracija. Su emigracija kovoti sudėtinga, kai žmonės netiki savo valstybe. Parodykime, kad šitas Seimas kitoks, priimkime reikalingus įstatymus, pradėkime nuo savęs. Žmonės privalo patikėti valstybe, privalo patikėti, kad turime stiprią teisinę valstybę, kurioje apsaugotas kiekvienas žmogus ir kiekvienas jos pilietis.

Galiausiai mūsų valstybės ekonomika. Šiandien mes privalome ją inovuoti, privalome priimti svarbiausius sprendimus. Esame finišo tiesiojoje stodami į EBPO. Prašau jūsų visų susitelkimo. Į šią darbotvarkę ir jūsų visų, kiekvienos frakcijos siūlymai yra įtraukti, tai yra mūsų visų darbotvarkė, tai yra ta istorinė galimybė, kurią kiekvienas turime padaryti dėl mūsų žmonių, dėl mūsų Tėvynės. Ačiū. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkojame V. Sinkevičiui už nuomonę už. Kitokia nuomonė – noriu suteikti žodį K. Glaveckui.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, aš tikrai nepasisakau kategoriškai prieš, bet noriu pasakyti kelis tokius labai esminius dalykus. Visų pirma tai, kad visos reformos, tą ką mes kalbėjome, didelė jų dalis, apie didesnę reguliavimą, apie didesnę paragrafų galią, didesnes bausmes ir t. t., ir panašiai, bet rinkos ekonomikai tai yra priešingi dalykai. Kuo mes daugiau reguliuojame ekonomiką, tuo mažiau savarankiškumo, savireguliacijos ir kitų dalykų. Aš manau, kad jeigu mes per daug dėmesio neskirsime tam padidintam reguliavimui dėl valstybės kišimosi į verslą, į kitus dalykus, o tik pagelbėsime jiems, būdami jų saugaus miego naktiniais sargais, mes pasieksime iš tikrųjų daug didesnių rezultatų, todėl totalinis orientavimasis į bausmes ir viską iš tikrųjų yra nelabai protingas dalykas.

Paskutinė pastaba, daugiau tokia su humoru yra, bet jinai susijusi su Mike Pūkuotuku. Mikė Pūkuotukas yra pasakęs, kad Pelėda nelabai protinga, bet labai mokinta. Tai mes turėtume būti ir labai protingi, ir labai mokinti, o mums, atrodo, su pirmu dalyku yra prasčiau. Siūlau vis dėlto pritarti, nepritardamas šiai programai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręsime balsuodami. Kviečiu balsuoti po pateikimo dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ projekto.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikė 24. Po pateikimo Seimo nutarimui priarta. Visi komitetai pasirenge svarstyti sesijos darbų programą. Siūloma svarstyti plenarinių posėdžių salėje rugsėjo 14 dieną.

11.09 val.

Seimo savaitės (2017-09-11–2017-09-15) – 2017 m. rugsėjo 12 d. (antradienio) ir 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Skelbiu kitą mūsų šios trumpos darbotvarkės klausimą, tai savaitės, prasidedančios rugsėjo 11 dieną, posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Kviečiu Seimo Pirmininką V. Pranckietį pristatyti kitos savaitės darbotvarkę.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, šiandien ryte buvo Seimo seniūnų sueigos posėdis ir Seniūnų sueiga apsvartė ateinančios savaitės – 12 d. (antradienio) ir 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės projektą. Posėdžiuose bus svarstoma daug įstatymų, susijusių su eurointegracija. Siūloma svarstyti daug įstatymų dėl saugaus eismo, meno kūrėjų organizacijų statuso, dėl paramos meno kūrėjams, Farmacijos įstatymą dėl vaistų preparatų kainų mažinimo, dėl odontologijos praktikos, dėl su Kazachstanu pasirašymo dėl nuteistųjų pasikeitimo. Sodininkų bendrijos įstatymas įsisenėjęs dėl kelių problemų soduose, Aplinkos apsaugos, Valstybinės kontrolės įstatymo dėl ministerijai pavaldžių įstaigų skaičiaus mažinimo ir funkcijų kontroliavimo. Dėl Atliekų įstatymo svarstymo, toliau, dėl Valstybinės vaistų ir veterinarinės tarnybos vadovo atsakomybės, iš esmės ten taikymas. Toliau, panaikinti apribojimus vaistinių steigimo įstatyme. Didelis pakeistas, jau 14 dienai, yra Prezidentės siūlomų įstatymo dėl profesinio mokymo, dėl Mokslo ir studijų įstatymo, Užimtumo įstatymo, Mokesčių administravimo įstatymo, Baudžiamojo kodekso. Tikimasi realaus laisvės atėmimo pataisomis. Dėl karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse misijose, ką tik minėtas Bibliotekų įstatymas, bus proga išdiskutuoti. Kelių įstatymo pataisos, Administracinių nusižengimų. Tokie yra siūlymai dėl ateinančios savaitės darbų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Pirmininke, už pateikimą. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas Pirmininke, jūs išvardijote maždaug 38 temas, svarbius, aktualius klausimus, kuriuos iš tikro reikės visiems mums svarstyti ir spręsti kitą savaitę. Ar jums

neatrodo, kad dviejų dienų tikrai bus per mažai tokiam klausimų kiekiui, jeigu rimtai į juos žiūrėtume? Ar nereikėtų vis dėlto sumažinti tokių klausimų apimtį, kad būtų galima kokybiškai juos tiesiog išspręsti, nes tai, ką jūs įvardijote, čia beveik pusės sesijos darbas? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Jūsų klausimas teisingas. Mes visada esame pasiryžę ir pasirengę kokybiškai vertinti įstatymų projektus. Manau, kad jeigu diskusijos nebus įvykusios vien komitetuose iš esmės išsprendžiant ir ateinant jau su pateikiamais rezultatais, žinoma, kad turėsime diskutuoti čia, ir tam turime gana laiko rudens sesijoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Išties turime pateikti, kad komitetai galėtų labai aktyviai dirbti. Klausia A. Palionis. Prašau, kolega.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš Seimo Pirmininko noriu paklausti. Aš ir Seniūnų sueigoje kėliau klausimą dėl ateinančios savaitės dėl Nr. XIIP-4688. Dar neatsirado. Tikriausiai jis atsiras?

V. PRANCKIETIS. Jau įtrauktas.

A. PALIONIS (LSDPF). Jau įtrauktas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Išties ruoškimės antradieniui. Pirmasis darbotvarkės klausimas yra įrašytas jūsų pasiūlytas ir Seniūnų sueigoje pritartas įstatymo projektas.

Klausia R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. 1-11 klausimas yra Kultūros rėmimo fondo įstatymas Nr. XIIIIP-1260. Tačiau 83 išbrauktas Lietuvos kultūros tarybos įstatymas Nr. X... Ar būtų galima įtraukti, įregistruoti? Nežinau, kaip čia, ar Teisės departamentas spėjo, ar nespėjo, nes yra panašūs dubliuojantys tie klausimai, dėl kurių mes čia pusę metų dirbome. Ar būtų galima prie Kultūros rėmimo fondo įtraukti ir tą mūsų registruotą įstatymą? Įtraukti 83.

V. PRANCKIETIS. Kaip?

PIRMININKĖ. Aš gal tiesiog ir galėčiau pasakyti. Jeigu tik bus Teisės departamento išvada, Seimo Pirmininkas, manau, išties neprieštaraus...

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Dėkoju.

PIRMININKĖ. ...kad būtų įtraukta, ir galėsime dirbti.

Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, aš norėjau paklausti. Prezidentė buvo labai aiškiai įvardinusi, jog turi būti kuo greičiau sugrąžinta pridėtinės vertės mokesčio lengvata šildymui. Ne viena grupė Seimo narių taip pat yra išreiškusi tą pačią valią, norą ir intenciją. Ar nemanote, kad tai turėtų būti vienas iš prioritetinių klausimų jau ateinančią savaitę tam, jog žmonės žinotų, ko jie gali tikėtis?

V. PRANCKIETIS. Taip ir turėtume išspręsti. Jei tai įvyktų nuo spalio 1 dienos, tai turėtume labai greitai išspręsti. Vyriausybė tam rengiasi.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamasis Pirmininke. Atsakėte į jums pateiktus klausimus.

Gerbiamieji Seimo nariai, ar galime bendru sutarimu sutarti, pritarti, patvirtinti kitos savaitės darbotvarkę? (*Balsai salėje*) Galime. Dėkoju.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo narių pareiškimai. Patiksliname, ar yra Seimo narių pareiškimų? Seimo narių pareiškimų nėra.

Maloniai prašau registruotis. Užsiregistravo 109 Seimo nariai.

Dėkoju visiems už šios dienos bendrą mūsų darbą ir tariau iki pasimatymo antradienį. Šios dienos rugsėjo 10 dienos posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

Adomėnas Mantas 7, 11
Anušauskas Arvydas 13
Armonaitė Aušrinė 7

Bakas Vytautas 13
Baškienė Rima 5

Dagys Rimantas Jonas 6

Gaidžiūnas Aurimas 7
Glaveckas Kęstutis 11, 16
Grybauskaitė Dalia 5

Imbrasas Juozas 7

Juozapaitis Vytautas 7, 14

Kepenis Dainius 6

Majauskas Mykolas 13, 17
Masiulis Kęstutis 11
Mickevičius Adomas 7

Nausėda Alfredas Stasys 7

Palionis Andrius 17
Pranckietis Viktoras 5, 7, 11, 12, 15, 16, 17
Pupinis Edmundas 12

Razma Jurgis 12
Rozova Irina 7

Salamakinas Algimantas 6, 7
Sinkevičius Virginijus 15, 16
Skarga Petras 7
Skvernelis Saulius 9, 11, 12, 13, 14, 15
Steponavičius Gintaras 6

Šarknickas Robertas 17

Tomilinas Tomas 13, 14

Urbšys Povilas 6

Zingeris Emanuelis 6

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*